

Vattendragsutredning

Norrby Kyrkskogs naturreservat

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Titel: Vattendragsutredning. Norrby Kyrkskogs naturreservat.

Utgiven av: Länsstyrelsen i Södermanlands län.

Utgivningsår: 2024

Författare: Alexander Gustavsson

Omslagsfoto: Norrby Kyrkskogsbäcken. Janni Servin.

Diariennr: 4188-2024

Rapportnr: 2024:6

ISSN-nr: 1400-0792

Rapporten finns på: www.lansstyrelsen.se/sodermanland/om-oss/vara-tjanster/publikationer
eller kan beställas hos Länsstyrelsen i Södermanlands län, 611 86 Nyköping,

Tel: 010-223 40 00

Innehåll

Inledning	4
Metodik	4
Resultat	6
Analys.....	7

Inledning

Norrby Kyrkskog Naturreservat är beläget i Strängnäs kommun utanför Abborrberget. Reservatet är ett uppskattat turistmål med kända terrestra naturvärden. Det vattendrag som rinner genom reservatet och mynnar i Mälaren har inte undersökt tidigare och det hanteras inte i reservatsbeslut eller skötselplan.

Metodik

Fiskfaunan inventerades via kvalitativt elfiske den 2 maj 2024. Ett utfiske genomfördes längsmed hela den vattendragssträcka som löper i reservatet, 314 meter. Vattendragets hela våta bredd avfiskades. Data från elfisket rapporterades i SERS och Artportalen. Utrustningen som användes av batteridrivet aggregat från Smith & Root Electrofisher. Voltstyrka 140, 30 Hz, automatiskt inställt av aggregatet efter inmätning av konduktivitet. Totalt avfiskades 698 kvadratmeter.

Vattendragets hydromorfologi, bottensubstrat, vegetation och potentiella livsmiljöer för fisk noterades i samband med elfisket samt tillhörande inmätning av lokalen.

Figur 1. Kvalitativt elfiske med batteridrivet aggregat i Norrby Kyrkskogsbäcken. Foto: Janni Servin.

Figur 2. Karta över elfiskelokalen i Norrby Kyrkskogsbacken. Framtagen i Scalgo Live.

Resultat

Vattendraget börjar vid mynningen till Mälaren som en lövsumpskog med fina naturvärden. Vattendraget övergår sedan till en rätad karaktär med finsediment när det passerar åkermark. De övre delarna är av opåverkad karaktär med växelvis ström och poolsträckor där bottenmaterialet till övervägande del utgörs av finsediment, grus och sten. Här återfinns fina lek och uppväxtmiljöer för fisk.

Vattenfårans våta bredd varierar mellan 120 och 400 centimeter. Vid fältbesöket hade vårfloden klingat av och vattenföringen bedömdes som medel till låg med vattendjup i mittdelen av fåran mellan 2 och 25 centimeter. Lufttemperatur 17 grader och vattentemperatur 9 grader. Vattnet var klart och strömmande. Beskuggning 50%. Relativt gott om död ved i vattenfåran.

Vattendraget kantades av lövträd där al dominerade. I de rätade partierna i anslutning till åkermark återfanns bladvass och starr i och intill vattendragsfåran. I strömsträckorna återfanns näckmossa *Fontinalis*.

Norrby

Kyrkskogsbäcken

2024-05-02

	Art	Fångst (antal)	Yta m2	Antal 100 m2	
Lokal 1	Abborre		1	698	0,14
Lokal 1	Storspigg		8	698	1,15

Lokal 1

Art	Abborre	Storspigg
Längd medel (mm)	102	50
Längd min. (mm)	102	39
Längd max. (mm)	102	59

Analys

Vattendragets hydromorfologi är av en sådan karaktär att det skulle kunna utgöra lekmiljö för flera arter av fisk såsom öring, flodnejonöga och bäcknejonöga med flera. De övre delarna av sträckningen genom reservatet är av opåverkad karaktär och utgör en skyddsvärd naturtyp. Därför är det beklagligt att vattendraget inte nämns märkvärt varken i reservatsbeslut och skötselplan. Fiskfaunan vid tillfället för provfisket var låg och inga skyddsvärda arter påträffades. Vattendraget har däremot kapacitet att hysa flera skyddsvärda arter och det finns behov av ytterligare inventeringar. Tidpunkten för provfisket var inte lämplig med tanke på att vattentemperaturerna hade varit lägre än vad numera är vanligt längre in på våren, något vi såg påverka resultatet under samma period på elfiskelokaler med jämförbara data från tidigare år. Då låg vattenföringen noterades relativt tidigt på säsongen finns en risk att vattenståndet är för lågt för att utgöra en lämplig livsmiljö för fisk under torra somrar.

Medan vattendragets övre och nedre delar inom reservatet är opåverkade med fina bäck och sumpskogsmiljöer är den mellersta delen rätad och dikad i anslutning till åkermark. Här finns behov av att restaurera sträckan genom att tillföra grus, block och död ved till en sträcka på cirka 100 meter.

Figur 3. De övre delarna av vattendraget har en mer orörd karaktär med växelvisa ström och poolsträckor. Foto: Janni Servin.

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Länsstyrelsen Södermanlands län

Besöksadress: Stora Torget 13 • Postadress: 611 86 Nyköping

010-223 40 00 • sodermanland@lansstyrelsen.se • www.lansstyrelsen.se/sodermanland